

ÅRHUS KOMMUNE - Magistratens 4. Afdeling
Skoler og Kultur - Rådhuset - 8100 Århus C
Tlf. 8940 2384 - Epost mag4@aarhus.dk

Til Århus Byråd
via Magistraten

INDSTILLING

Den 18. april 2005
Tlf. nr.:
Jour. nr.:
Ref.: RH/EL/JP/JøA

Fremrykning af rådighedsbeløb fra 2012 og frigivelse af anlægsbeløb i perioden 2005 - 2008 til begyndende projektering af nyt Multimediehus.

1. Resume

Århus Byråd vedtog i forbindelse med budget 2004 at afsætte anlægsmidler på den 10-årige investeringsplan for Århus Kommune til et nyt Multimediehus. Baggrund for etableringen af et Multimediehus var, at Århus således kunne tiltrække og fastholde de mest talentfulde unge inden for kultur, IT og kompetenceudvikling. Huset skal rumme aktiviteter baseret på den nyeste forskning inden for informations- og kommunikationsteknologien samt biblioteksaktiviteter, som også mere og mere er baseret på de nye medier og de nyeste internetbaserede teknologier.

Multimediehuset bliver således også et nyt hovedbibliotek.

Byrådet vedtog i forbindelse med budget 2004 at afsætte i alt netto kr. 344 mio. (2005-prisniveau) til et nyt Multimediehus i perioden 2006 til 2012. Byrådet valgte af dette beløb at afsætte kr. 1,2 mio. (2005-prisniveau) i hvert af årene 2006, 2007 og 2008 til begyndende projektering af et nyt Multimediehus.

Byrådet har i forbindelse med vedtagelsen af budget 2005 besluttet yderligere at fremrykke kr. 2,5 mio. i 2005 og tilsvarende beløb i 2006 med henblik på at finde afklaring af starttidspunkt og placering af byggeriet på de bynære havnearealer samt undersøgelse af alternative samarbejdsformer i forbindelse med eventuelt kommende arkitektkonkurrence. Beløbene finansieres ved en fremrykning af rådighedsbeløb afsat i 2012.

Århus Kommunes Biblioteker har udarbejdet en tidsplan med tilhørende budget for planlægningsprocessen i perioden 2005 - 2008. Dette budget viser, at behovet for fremrykning afviger fra fremrykningen forudsat i budgetforliget for 2005. En ændret fremrykning vil betyde en lavere renteudgift for Århus Kommune end forudsat i budgetforliget. I løbet af perioden 2005 - 2008 vil behovet for eventuelt yderligere fremrykning blive vurderet.

Det indstilles til Byrådet, at der fra rådighedsbeløbet afsat i 2012 fremrykkes kr. 5,0 mio. og at der gives anlægsbevillinger på i alt kr. 8,6 mio. Derudover indstilles det, at Århus Kommunes Biblioteker bemyndiges til at overføre overskud eller underskud mellem årene uden yderligere godkendelse fra Byrådet. Ved underskud må der dog maksimalt overføres 40 % af årets bevilling og den samlede bevilling i årene 2005 - 2008 skal overholdes. Den lavere renteudgift som følge af ændret fremrykning foreslås hensat på reservekonto og reserveret til eventuelt senere fremrykning af anlægsbeløb vedrørende Multimediehuset.

2. Tidligere beslutninger

Spørgsmålet om et nyt Hovedbibliotek har tidligere været behandlet på Byrådets møder.

- Århus Kommunes Erhvervshandlingsplan "Vækst i Århus III", som blev vedtaget på Byrådets møde den 12. september 2001, indeholdt et initiativ om, at der skulle etableres et Multimediehus i Århus inden 2008. Multimediehuset skulle bl.a. indeholde et nyt Hovedbibliotek.
- Den 31. oktober 2001 fremsendte Biblioteksvæsenet en indstilling om udpegning af et område til Multimediehus. Den 19. december 2001 vedtog Byrådet at udsætte beslutningen om udpegning af et område til Multimediehus, og lade indstillingen indgå i den budgetanalyse, som Byrådet ligeledes den 19. december 2001 besluttede at gennemføre med henblik på at understøtte den politiske prioritering af fremtidige anlægsinvesteringer.
- I 2003 blev der med forliget d. 19. september vedrørende budget 2004-07 vedtaget en 10-årig investeringsplan, "Investeringer i fremtiden", hvor der samlet afsættes et rådighedsbeløb på netto kr. 344 mio. (2005-prisniveau) til opførelse af et Multimediehus.
- Den 28. april 2004 vedtog Byrådet Århusmodel for borgerinddragelse, som er retningsgivende for borgerinddragelsen i Århus Kommune.
- Forligspartierne vedtog d. 18. august 2004 Aftale om Erhvervshavnen og De Bynære Havnearealer. Aftalen betyder at det bliver muligt at gennemføre en yderligere etapevis udflytning fra Nordhavnen og deraf hurtigere omdannelse af De Bynære Havnearealer.
- Forligspartierne vedtog d. 17. september 2004 i forbindelse med budget 2005, at der allerede nu skal ske en afklaring af starttidspunktet for etablering af et nyt Multimediehus samt undersøges alternative samarbejdsformer. Det vedtages at fremrykke kr. 2,5 mio. til 2005 og kr. 2,5 mio. til 2006 af det afsatte rådighedsbeløbet i 2012. Forrentningen af de fremrykkede beløb finansieres via puljen til fremrykning af anlægsinvesteringer.
- Byrådet vedtog den 2. februar 2005 indstilling vedrørende aftale mellem Århus Kommune og Århus Havn vedrørende principper for overtagelse af De Bynære Havnearealer.
- Den 20. april 2005 vedtog Byrådet indstilling vedrørende principbeslutning om at indlede et samarbejde med Arkitektskolen, Ingeniørskolen m.fl. som forberedelse til et udbud af Pier 2 og den nordlige bastion.

3. Beskrivelse af indstillingen

3.1. Fra Hovedbibliotek til Multimediehus

Den nuværende hovedbiblioteksbygning blev påbegyndt i 1931 og blev taget i brug i 1934. Bygningen var planlagt større end den endte med at blive opført. Den er senere udvidet tre gange, nemlig i 1965, 1967 og 1977.

I dag har bygningen med tilbygninger et bruttoetageareal på ca. 9.000 kvm. Heraf er ca. 1.000 kvm, som anvendes til magasin, lydavisindlæsning og mødelokale, dog beliggende i bygningen Vestergade 55, som primært huser Fritids- og Kulturforvaltningen. Det resterende bruttoetageareal på ca. 8.000 kvm svarer eksklusive mure til et anvendeligt areal på 6.949 kvm.

Med den seneste bibliotekslov er der lagt op til, at bibliotekerne fremover skal sikre befolkningen adgang til et bredt spektrum af medier.

Der er enighed om, at det er vigtigt, at Århus går et skridt videre og etablerer et hus, der fra starten er tænkt som et egentligt Multimediehus. Et sådant Multimediehus skal være lokomotiv for udviklingen lokalt og være med til at sætte dagsordenen nationalt og internationalt. Det er der både kultur-, erhvervs- og uddannelsespolitiske perspektiver i.

Multimediehuset skal være

- et åbent, fleksibelt oplevelses- og videnscenter med særligt fokus på de nyeste kultur- og informationsbærende medier
- hovedbibliotek for Århus Kommune og centralbibliotek for regionen samt fungere som udgangspunkt for formidling af et bredt spektrum af medier og støtte for udviklingen af kompetencer på IT-området i Århus og i regionen
- en støtte for vækstlaget med hensyn til udvikling af IT-erhvervet i Århusområdet
- et borgervendt center for viden og kompetencer om medier og informations- og kommunikationsteknologi - herunder sikre kontakter lokalt, regionalt, nationalt og internationalt

Endelig skal der sættes på, at Multimediehuset bliver en bygning af høj æstetisk kvalitet og med signalværdi for Århus.

3.2. Den videre planlægning

Byrådet har med vedtagelsen af budget 2005 besluttet, at et nyt Multimediehus skal placeres på de bynære havnearealer. Byrådet har samtidig besluttet, at der nu kan ske en afklaring af starttidspunktet på byggeriet. Som et led i denne afklaring skal der foretages en undersøgelse af alternative samarbejdsformer i forbindelse med kommende arkitektkonkurrence, herunder nye modeller for projektstyring.

Det konkrete indhold i et nyt Multimediehus kan ikke lægges fast i detaljer på nuværende tidspunkt. Det er en afgørende forudsætning for relevansen af et Multimediehus, at det rummer udviklingsmulighederne mange år frem. Det skal have en fleksibilitet til at kunne tage hånd om de muligheder, som det fremtidige it- og medie billede rummer.

Byrådet har ønsket, at man ved byggeriet af Multimediehuset skal undersøge alternative samarbejdsformer. Disse samarbejdsformer vil først blive fastlagt efter et indledende analysearbejde med hjælp fra eksterne proceskonsulenter. Det er derfor på nuværende tidspunkt ikke muligt at udarbejde en detaljeret aktivitets- og tidsplan før anbefalingerne kendes. Derfor foreslår Århus Kommunes Biblioteker, at byrådet orienteres, så snart man har lagt sig fast på den videre proces efter anbefaling fra det eksterne rådgivningsfirma. Dette vil kunne ske medio 2006.

I efteråret 2004 blev der nedsat en strategigruppe og en idégruppe. Strategigruppen består af repræsentanter fra erhvervslivet, uddannelsesinstitutioner og faglige organisationer. Strategigruppen er rådgivende i forhold til Rådmanden. Denne gruppe har til formål at bidrage og inspirere med overordnede og langsigtede visioner for Multimediehusets funktion over for både erhvervslivet, uddannelsesinstitutioner og borgere. Strategigruppen vil løbende blive inddraget i idéudvikling, planlægning, arkitektkonkurrence, udvælgelsesproces mv.

Idégruppens formål er at rådgive Stadsbibliotekaren omkring det konkrete indhold i Multimediehuset. Medlemmerne af idégruppen er udpeget blandt personer, der har demonstreret evner for innovation og nytænkning i deres daglige virke inden for områder som har relevans for Multimediehusets indhold.

Der er udarbejdet en overordnet tidsplan og et budget for planlægningen af Multimediehuset. I 2005 etableres et sekretariat bestående af en projektleder, faglige ressourcer fra Hovedbiblioteket samt administrativ sagsbehandler fra Biblioteksvæsenets Forvaltning. Dette sekretariat har ansvaret for at planlægge og koordinere alle tiltag i forbindelse med processen både over for eksterne parter samt internt i Århus Kommune.

Aktiviteterne i planlægningen fra 2005 - 2008 inkluderer bl.a. møder i strategi- og idégrupperne samt afholdelse af workshops. Der vil blive indgået aftale med eksternt konsulentfirma, som skal udarbejde en beskrivelse af Multimediehusets rammer og ønskede funktioner samt komme med forslag til alternative samarbejdsformer. Når konsulentfirmaets anbefalinger kendes, vil den videre proces kunne fastlægges mere detaljeret herunder eventuel afholdelse af en international arkitektkonkurrence, valg af samarbejdsform og samarbejdspartner, projektering, byggeprogram mm. Der vil i løbet af processen blive foretaget relevant borgerinddragelse i henhold til den Byrådsvedtagne Århusmodel for borgerinddragelse.

4. Økonomiske konsekvenser

4.1 Fremrykning af rådighedsbeløb

I budgetforliget for budget 2004 og 2005 blev det besluttet at fremrykke anlægsmidler til gennemførelse af planlægningsopgaven i perioden 2005 - 2008. I tabel 1 ses fremrykningen i henhold til budgetforligene.

Tabel 1: Oversigt over fremrykning i henhold til budgetforligene (1.000 kr. - Priseniveau 2005).

					Samlet for	Rådigheds-	Samlet rådig-
--	--	--	--	--	------------	------------	---------------

	Budget 2005	Budget 2006	Budget 2007	Budget 2008	budget 2005-2008	beløb 2009-12	hedsbeløb 2005-12
Budgetforlig 2004 *	0	1.201	1.201	1.201	3.603	340.379	343.982
Budgetforlig 2005	2.500	2.500	0	0	5.000	-5.000	0
I alt	2.500	3.701	1.201	1.201	8.603	335.379	343.982

* Fremrykningen af beløbene i budget 2006-2008 blev vedtaget i budgetforliget 2004.

Med baggrund i tidsplanen er der udarbejdet budget for de enkelte aktiviteter i perioden. Dette budget ses i tabel 2.

Tabel 2: Oversigt over budget for anvendelse af midlerne (1.000 kr. - Priseniveau 2005)

Aktiviteter	Budget 2005	Budget 2006	Budget 2007	Budget 2008	I alt
Projektleder	338	450	450	450	1.688
Faglig ressource i Hovedbiblioteket	202	202	202	202	808
Administrativ ressource i Forvaltningen	121	121	121	121	484
Strategi- og idegrupper samt workshops	30	25	25	25	105
Borgerinddragelsesaktiviteter	0	25	25	25	75
Ekstern konsulentbistand til udarbejdelse af konkurrencegrundlag	1.000	0	0	0	1.000
Gennemførelse af international arkitekt-konkurrence	0	2.000	0	0	2.000
Begyndende projektering	0	0	1.200	1.243	2.443
I alt	1.691	2.823	2.023	2.066	8.603

Som det ses, er der forskel i budgetforligenes fremrykning og det udarbejdede budget for de enkelte år, men ikke totalt for perioden. Det foreslås derfor, at den samlede fremrykning foretages i overensstemmelse med budgettet i tabel 2. Da fremrykning af midlerne fra budgetforlig 2004 er vedtaget, foreslås fremrykning af midlerne fra budgetforlig 2005 foretaget i henhold til opstilling i tabel 3. Den foreslåede ændring af fremrykningen medfører lavere renteudgifter end forudsat i budgetforliget.

Tabel 3: Forslag til fremrykning af midlerne fra budgetforlig 2005 (1.000 kr. - Priseniveau 2005)

	Budget 2005	Budget 2006	Budget 2007	Budget 2008	I alt
Budget i henhold til tabel 2	1.691	2.823	2.023	2.066	8.603
Fremrykning					
Fremrykkede midler fra budgetforlig 2004 (er vedtaget)	0	1.201	1.201	1.201	3.603
Foreslået fremrykning af midler fra budgetforlig 2005	1.691	1.622	822	865	5.000
Samlet fremrykning	1.691	2.823	2.023	2.066	8.603

I henhold til tabel 3 foreslås det, at midlerne fra budgetforlig 2005 fremrykkes med kr. 1,691 mio til budget 2005, kr. 1,622 mio til budget 2006, kr. 0,822 mio til budget 2007 og kr. 0,865 mio til 2008. I løbet af perioden 2005 - 2008 vil behovet for eventuelt yderligere fremrykning blive vurderet.

Forrentning af de fremrykkede beløb er i henhold til budgetforliget 2005 finansieret via puljen til fremrykning af anlægsinvesteringer. Under budgetforligets forudsætninger for fremrykningen vil forrentningen udgøre kr. 0,79 mio. i 2005 og yderligere kr. 0,663 mio. i 2006. Ved at godkende den foreslåede fremrykning vil renteudgiften blive kr. 0,163 mio. mindre. Det foreslås, at den mindre renteudgift hensættes på en reservekonto og at beløbet reserveres til eventuelt senere fremrykning af anlægsbeløb til projektering vedrørende Multimediehuset.

4.2 Frigivelse af anlægsbevilling

Udover forslaget til fremrykning af midlerne fra budgetforlig 2005 foreslås de fremrykkede midler i hver af årene i henhold til tabel 3 frigivet ved anlægsbevilling.

Den udarbejdede tidsplan indeholder de aktiviteter i de enkelte år, som Århus Kommunes Biblioteker vurderer på nuværende tidspunkt. Det er muligt, at det i løbet af processen i 2005 - 2008 viser sig hensigtsmæssigt at ændre aktiviteterne eller tilføje nye aktiviteter. Det kan betyde, at de faktiske udgifter og aktiviteterne i de enkelte år afviger fra anlægsbevillingen i de enkelte år. Det foreslås derfor, at Århus Kommunes Biblioteker bemyndiges til at overføre overskud eller underskud mellem årene 2005 - 2008 uden yderligere godkendelse fra Byrådet. Ved underskud må der dog maksimalt overføres 40 % af årets bevilling. Den samlede bevilling i årene 2005 - 2008 skal overholdes. Der vil blive redegjort herfor i forbindelse med regnskabsaflæggelsen hvert år.

4.3 Rådighedsbeløbet til grundanskaffelse

På Byrådets møde den 20. april 2005 blev indstilling vedrørende udbud af pier 2 og den nordlige bastion vedtaget. I indstillingen er der beskrevet følgende omkring bygherrens forpligtelse vedrørende byggemodning af grunden:

“Det er forudsat, at arealet overtages, som det henligger - dog således at Århus Kommune fremfører alle forsyninger til området. Byggemodningen med kanaler, belægnings, p-kælder mv påhviler således den kommende bygherre/udvikler.”

I rådighedsbeløbet til Multimediehuset er afsat kr. 22,5 mio. (2005-prisniveau) til anskaffelse af grund inklusiv byggemodning. I samarbejde med Borgmesterens Afdeling arbejdes der på at finde en løsning på de økonomiske forudsætninger for køb af areal til Multimediehuset.

5. Konsekvenser i forhold til mål

Følgende særlige indsatsområde er vedtaget i budget 2005:

- **Der arbejdes for, at Hovedbiblioteket får tidssvarende bygningsmæssige rammer.**

Der arbejdes videre med en løsning, hvor Hovedbiblioteket indgår i et Multimediehus.

Vedtagelsen af denne indstilling bidrager til opfyldelse af indsatsområdet.

6. Beslutningspunkter

Det indstilles,

1. at der fra rådighedsbeløbet afsat i 2012 fremrykkes kr. 5,0 mio. fordelt med kr. 1,691 mio. til budget 2005, kr 1,622 mio. til budget 2006, kr. 0,822 mio. til budget 2007 og kr. 0,865 mio. til budget 2008,
2. at der gives anlægsbevillinger på kr. 1,691 mio. i budget 2005, kr 2,823 mio. i budget 2006, kr. 2,023 mio. i budget 2007 og kr. 2,066 mio. i budget 2008,
3. at Århus Kommunes Biblioteker bemyndiges til at overføre overskud eller underskud mellem årene 2005 - 2008 uden yderligere godkendelse fra Byrådet. Ved underskud må der dog maksimalt overføres 40 % af årets bevilling,
4. at den mindre renteudgift på kr. 0,163 mio som følge af ændret fremrykning, hensættes på en reservekonto til brug for eventuelt senere fremrykning af anlægsbeløb vedrørende Multimediehuset
5. og at Byrådet orienteres medio 2006 om rådgivningsfirmaets anbefalinger og biblioteksvæsenets forslag til den videre proces frem mod realiseringen af Multimediehuset.

Torben Brandi Nielsen

/

Rolf Hapel

Bevillingskema følger originalsag